

Τριμηνιαία Έκθεση Κινδύνων

Επαγγελματικού Ταμείου Ασφάλισης

Οικονομολόγων (ΕΤΑΟ)

30/09/2023

Οκτώβριος, 2023

Περιεχόμενα

Εκτελεστική Περίληψη.....	3
Ανάλυση των αναλαμβανόμενων κινδύνων	4
Ανάλυση σημαντικότερων Κινδύνων.....	5
Α) Επενδυτικοί Κίνδυνοι	5
(α) Κλάδος Εφάπαξ:	6
(β) Κλάδος Αλληλοβοηθείας:.....	12
Β) Κίνδυνοι εξόδων	17
Γ) Κίνδυνοι Μελών	18
Δ) Λοιποί Κίνδυνοι	18

Εκτελεστική Περίληψη

Η παρούσα Έκθεση Κινδύνων με σημείο αναφοράς την **30η/09/2023** συντάσσεται στο πλαίσιο των προβλεπομένων της Πολιτικής Διαχείρισης του Ταμείου.

Το Ταμείο διαθέτει δύο ενεργούς κλάδους:

- 1) έναν κλάδο εφάπαξ που λόγω της φύσης των παροχών του (Προκαθορισμένων Εισφορών), δεν υφίστανται εγγυήσεις,
- 2) έναν κλάδο αλληλοβοηθείας που αποδίδει συγκεκριμένη παροχή σε περίπτωση θανάτου ή αναπηρίας και υποχρεούται στον σχηματισμό κεφαλαίων φερεγγυότητας.

Με τροποποίηση του καταστατικού το 2011 δημιουργήθηκε και Κλάδος Σύνταξης που όμως παραμένει έως σήμερα ανενεργός.

α) Το Ταμείο κατά την ημερομηνία αναφοράς έχει επενδύσει σε δικό του Α/Κ όπως διαχειρίζεται από αναγνωρισμένη ΑΕΔΑΚ του εσωτερικού με προφίλ κινδύνου (δείκτη επικινδυνότητας = 3 με ανώτατο το 7, με βάση την τελευταία επικαιροποιημένη ενημέρωση Σεπτεμβρίου 2023). Το Ταμείο με βάση απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας, δεν αυτό-διαχειρίζεται τις επενδύσεις του.

β) Λοιποί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να απειλήσουν τη βιωσιμότητα του Ταμείου είναι ο κίνδυνος των εξόδων, ο κίνδυνος των μελών και ο ασφαλιστικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος των εξόδων ελέγχεται και παρακολουθείται από το Δ.Σ. του Ταμείου σε τακτική βάση ενώ σχηματίζεται από την ημερομηνία αναφοράς και Περιθώριο Φερεγγυότητας. Ο κίνδυνος των μελών, λόγω της φύσης του, αναλύεται στην ετήσια (31/12) αναλογιστική έκθεση, ώστε να υπάρχει επαρκέστερη βάση στοιχείων για συμπεράσματα. Ομοίως ισχύουν και για τον ασφαλιστικό κίνδυνο για τον οποίο επιπλέον σχηματίζεται από το Ταμείο περιθώριο φερεγγυότητας.

γ) Δεδομένου του μεγέθους και της φύσης του Ταμείου δεν υφίστανται ιδιαίτερα πολύπλοκες λειτουργίες υποστήριξης που να απειλούν, μέσω της κατηγορίας του λειτουργικού κινδύνου, μεσοπρόθεσμα τη βιωσιμότητα του Ταμείου. Επισημαίνεται ότι το Ταμείο θα πρέπει να συμμορφώνεται με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Δεδομένων που έχει τεθεί σε εφαρμογή από 25/05/2018 με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2016/679.

Για το Ταμείο,

Χαράλαμπος Φύτρος, FHAS, CFA, Phd

Αναλογιστής - Χρηματοοικονομικός Αναλυτής

RiskQualia

ACTUARIAL & RISK EXPERTISE

Λεωφ.Κηφισίας 324, 14563, Κηφισιά

T. +30 210 80 12 328

E. chfytros@outlook.com.gr

Εισαγωγή

Το Ταμείο, αντιλαμβανόμενο την ανάγκη αναγνώρισης, μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου των Κινδύνων που έχει αναλάβει, έχει αναπτύξει και εφαρμόζει εγκεκριμένη από το ΔΣ πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων.

Με βάση την πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και το εύρος των αναλαμβανόμενων κινδύνων του Ταμείου, συντάσσεται η παρούσα Έκθεση Κινδύνων με σημείο αναφοράς την [30η/09/2023](#) ("ημερομηνία αναφοράς").

Η παρούσα έκθεση είτε τμηματικά είτε στο σύνολό της, δεν απευθύνεται σε τρίτους πέραν της διοίκησης, ειδικά καταρτισμένων στελεχών καθώς και των εποπτικών αρχών του Ταμείου, δεδομένου ότι κάποιος τρίτος ενδέχεται να μην διαθέτει το κατάλληλο τεχνικό υπόβαθρο και εμπειρία για την κατανόηση και χρήση της παρούσης. Η παρούσα θα πρέπει να διαβαστεί στην ολότητά της καθώς σε αντίθετη περίπτωση, η χρήση μεμονωμένων τμημάτων θα μπορούσε να είναι παραπλανητική.

Ανάλυση των αναλαμβανόμενων κινδύνων

Ο κλάδος εφάπαξ του ταμείου είναι Προκαθορισμένων Εισφορών δίχως την παροχή οποιασδήποτε φύσης εγγύησης. Ως εκ τούτου, δεν υφίστανται κίνδυνοι που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο συσσωρευμένων υποχρεώσεων του κλάδου.

Ο κλάδος αλληλοβοηθείας αποδίδει συγκεκριμένη παροχή σε περίπτωση θανάτου ή αναπηρίας και υποχρεούται στον σχηματισμό κεφαλαίων φερεγγυότητας.

Το Ταμείο έχει χαρτογραφήσει βασικούς κινδύνους που καλείται να διαχειριστεί.

Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι ακόλουθοι:

- Οι επενδυτικοί κίνδυνοι είναι αποτέλεσμα της λειτουργίας του Ταμείου εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού περιβάλλοντος. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία επενδύονται με τρόπο που να εγγυάται την ποιότητα, τη ρευστότητα και την κερδοφορία του συνολικού χαρτοφυλακίου. Τα στοιχεία επενδύονται προς γενικό όφελος όλων των ασφαλισμένων μελών και δικαιούχων και σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ο διαχειριστής του χαρτοφυλακίου, εξασφαλίζει ότι οι επενδύσεις πραγματοποιούνται προς το καλύτερο δυνατό συμφέρον των ασφαλισμένων μελών και δικαιούχων.
- Επισημαίνεται ότι ο κλάδος εφάπαξ του Ταμείου επενδύει σε δικό του Α/Κ με ονομασία «Επαγγελματικό Ταμείο Οικονομολόγων Μικτό» και ISIN GRF000067006. Στόχος του σχετικού Α/Κ είναι η σε συνάρτηση με τον επενδυτικό κίνδυνο που αναλαμβάνεται, επίτευξη υψηλών μακροπρόθεσμων αποδόσεων από υπεραξία και εισόδημα, μέσω ενός διαφοροποιημένου χαρτοφυλακίου. Παράλληλα, η διαφοροποίηση του χ/φ του Α/Κ και η τοποθέτηση του ενεργητικού σε διαφορετικά επενδυτικά προϊόντα (μετοχικές αξίες, κρατικά & εταιρικά ομόλογα, μέσα χρηματαγοράς, καταθέσεις) έχει σαν αποτέλεσμα τον περιορισμό του επενδυτικού κινδύνου. Η επενδυτική πολιτική του Α/Κ βασίζεται κυρίως σε μεσομακροπρόθεσμες τοποθετήσεις και λιγότερο σε βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και συχνές μεταβολές των στοιχείων του ενεργητικού. Το ενεργητικό του Α/Κ επενδύεται μέσω ευέλικτης στρατηγικής σε προσεκτικά επιλεγμένες και αξιολογημένες εισηγμένες μετοχές, κρατικές ή/και εταιρικές ομολογίες ανεξαρτήτως πιστοληπτικής διαβάθμισης, καθώς και σε καταθέσεις και μέσα χρηματαγοράς. Ο μέσος όρος του καθαρού ενεργητικού του Α/Κ ανά ημερολογιακό τρίμηνο επενδύεται κατ'ελάχιστον σε ποσοστό 10% σε μετοχές και κατ'ελάχιστον σε ποσοστό 10% σε ομόλογα και ομολογίες. Το μέγιστο ποσοστό

επένδυσης σε ομόλογα-ομολογίες ή σε καταθέσεις και σε μέσα χρηματογοράς δεν μπορεί να υπερβαίνει το 65% του μέσου όρου του καθαρού ενεργητικού ανά ημερολογιακό τρίμηνο, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για επενδύσεις σε μετοχικές αξίες δεν δύναται να υπερβαίνει το 55%. Το σύνολο των αξιών των μετοχών, των εξομοιούμενων με μετοχές διαπραγματεύσιμων αξιογράφων και των εταιρικών ομολόγων δεν δύναται να υπερβαίνει το 70% του ενεργητικού Α/Κ. Η αξία των σε ξένο νόμισμα εκπεφρασμένων στοιχείων του χ/φ δεν δύναται να υπερβαίνει το 30% του ενεργητικού του Α/Κ.

Το Α/Κ απευθύνεται σε επενδυτές με μακροπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα (άνω των 3 ετών), οι οποίοι γνωρίζουν τους κινδύνους επένδυσης σε ομολογίες και μετοχές.

Η τήρηση των ορίων επενδύσεων και της ΔΑΕΠ ελέγχεται από τον διαχειριστή (εταιρία διαχείρισης) σε συνεργασία με την επιτροπή επενδύσεων του Ταμείου.

- Λειτουργικός Κίνδυνος είναι ο κίνδυνος εμφάνισης ζημιών λόγω ακατάλληλων ή προβληματικών εσωτερικών διαδικασιών, ή λόγω ακατάλληλου ή προβληματικού προσωπικού ή λόγω ακατάλληλων ή προβληματικών λειτουργικών συστημάτων ή εξωτερικών παραγόντων.

Ο Λειτουργικός Κίνδυνος περιλαμβάνει νομικούς κινδύνους και αποκλείει κινδύνους που απορρέουν από στρατηγικές αποφάσεις, καθώς και τους κινδύνους φήμης. Περιλαμβάνει κινδύνους εσωτερικής/εξωτερικής απάτης.

- Κίνδυνος εξόδων είναι ο κίνδυνος το Ταμείο να μην διαθέτει τα απαραίτητα Ίδια Κεφάλαια για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Επισημαίνεται ότι το Ταμείο δεν παρέχει εγγυήσεις ως προς την κάλυψη των εξόδων.
- Κίνδυνος μελών είναι ο κίνδυνος μη δυνατότητας προσέλκυσης νέων μελών με αποτέλεσμα τη μείωση του πληθυσμιακού όγκου του Ταμείου.
- Ασφαλιστικός Κίνδυνος είναι κίνδυνος που αφορά τον κλάδο Αλληλοβοηθείας. Είναι ο κίνδυνος της μη επάρκειας της εισφοράς Αλληλοβοηθείας και ο κίνδυνος της μη επαρκούς αποθεματοποίησης.
- Τέλος, σε στενή συσχέτιση με τα ανωτέρω, αναφέρεται ο κίνδυνος φήμης του Ταμείου, ο οποίος αφορά την αρνητική δημοσιότητα σχετικά με τις πρακτικές του Ταμείου (επενδυτικές, λειτουργικές κλπ.).

Ανάλυση σημαντικότερων Κινδύνων

Α) Επενδυτικοί Κίνδυνοι

Για την επιμέτρηση και παρακολούθηση της επικινδυνότητας του χαρτοφυλακίου το Ταμείο έχει συντάξει επενδυτική πολιτική την οποία ελέγχει αν εφαρμόζεται. Ταυτόχρονα, ο υπεύθυνος διαχείρισης κινδύνων ενημερώνεται μέσω σχετικού πληροφοριακού υλικού (Key Investor Information Document -- KIID) από την ανεξάρτητη διαχειριστική ΑΕΔΑΚ. Σε περίπτωση που ο δείκτης επικινδυνότητας, ως περιγράφει το επίπεδο διακυμάνσεων των ιστορικών αποδόσεων του Α/Κ, αυξηθεί, ενημερώνεται η επενδυτική επιτροπή, το Δ.Σ. και ο Υπεύθυνος Διαχείρισης Κινδύνων. Με βάση πλέον επικαιροποιημένη μηνιαία (Σεπτέμβριος 2023) πληροφόρηση κατά την ημερομηνία σύνταξης της παρούσης, ο δείκτης επικινδυνότητας ανέρχεται στο 3 (με ανώτατο δείκτη 7 και ελάχιστο δείκτη 1). Πρόκειται για μεσαία-χαμηλή κατηγορία κινδύνου, καθώς ενδέχεται να παρουσιαστούν μεσαίες προς χαμηλές διακυμάνσεις στο μέλλον σε κακές συνθήκες αγοράς λόγω των παραγόντων που επηρεάζουν το προϊόν. Οι βασικές τοποθετήσεις είναι σε μετοχές εισηγμένων εταιρειών εσωτερικού και επιλεγμένους χρεωστικούς τίτλους από υψηλής ως και χαμηλής πιστοληπτικής ικανότητας. Υψηλός

θεωρείται επίσης ο κίνδυνος ενεργητικής διαχείρισης. Το αμοιβαίο υπόκειται στις συνδυασμένες διακυμάνσεις της αγοράς μετοχών και ομολόγων. Μεσαίος είναι ο κίνδυνος ρευστότητας καθώς επενδύει σε μετοχές και ομολογίες μεσαίας και υψηλής ρευστότητας και σε διαθέσιμα. Μεσαίος είναι ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος πληθωρισμού.

Επιπροσθέτως, η αρμόδια ΑΕΔΑΚ αποστέλλει στον υπεύθυνο διαχείρισης κινδύνων εικόνα των επενδυτικών αποτελεσμάτων του χαρτοφυλακίου σε επίπεδο απόδοσης/κινδύνου που αφορούν τριμηνιαίες ή ετήσιες περιόδους.

(α) Κλάδος Εφάπαξ:

(α1) Με βάση την ημερομηνία αναφοράς ελήφθησαν τα ακόλουθα για το τρέχον οικονομικό έτος (YTD):

Period:	From	to	Performance	St Dev (daily data)	CV
	31/12/2015	31/3/2016	-5,67%	18,12%	-0,010
	31/12/2015	30/6/2016	-5,94%	21,55%	-0,013
	31/12/2015	30/9/2016	-4,74%	18,17%	-0,009
	31/12/2015	31/12/2016	5,06%	16,93%	3,346
	31/12/2016	31/3/2017	2,02%	11,38%	5,634
	31/12/2016	30/6/2017	16,60%	10,38%	0,625
	31/12/2016	30/9/2017	13,64%	9,21%	0,675
	31/12/2016	31/12/2017	26,76%	8,93%	0,334
	31/12/2017	31/3/2018	-1,54%	8,86%	-0,001
	31/12/2017	30/6/2018	-0,82%	9,03%	-0,001
	31/12/2017	30/9/2018	-2,42%	8,10%	-0,002
	31/12/2017	31/12/2018	-4,36%	7,65%	-0,003
	31/12/2018	31/3/2019	6,95%	4,75%	0,682
	31/12/2018	30/6/2019	18,87%	7,62%	0,404
	31/12/2018	30/9/2019	25,22%	8,21%	0,326
	31/12/2018	31/12/2019	25,78%	7,61%	0,295
	31/12/2019	31/3/2020	-12,05%	20,44%	-0,025
	31/12/2019	30/6/2020	-7,25%	15,41%	-0,011
	31/12/2019	30/9/2020	-5,96%	12,66%	-0,008
	31/12/2019	31/12/2020	2,48%	11,66%	4,706
	31/12/2020	31/3/2021	2,59%	5,56%	2,150
	31/12/2020	30/6/2021	5,46%	5,90%	1,082
	31/12/2020	30/9/2021	4,98%	5,48%	1,100
	31/12/2020	31/12/2021	5,56%	5,41%	0,971
	31/12/2021	31/3/2022	-3,71%	11,38%	-0,004
	31/12/2021	30/6/2022	-9,02%	9,75%	-0,009
	31/12/2021	30/9/2022	-10,37%	8,39%	-0,009
	31/12/2021	31/12/2022	-6,52%	7,63%	-0,005
	31/12/2022	31/3/2023	5,15%	7,35%	1,427
	31/12/2022	30/6/2023	14,47%	6,81%	0,471
	31/12/2022	30/9/2023	12,78%	6,74%	0,527

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρείται ότι για την τελευταία περίοδο αναφοράς σημειώθηκε θετική απόδοση στο χαρτοφυλάκιο και ελαφριά αποκλιμάκωση του μέτρου κινδύνου σε σχέση με προηγούμενες περιόδους, οι τιμές των οποίων αποδίδονται στο ευρύτερο μακροοικονομικό περιβάλλον των γεωστρατηγικών προκλήσεων.

Τα αντίστοιχα ποσοστά του δείκτη αναφοράς (benchmark) έχουν ως ακολούθως:

					Benchmark	St Dev	CV
					Performance	(daily data)	
Period:	From	31/12/2015	to	31/3/2016	-2,37%	17,87%	-0,004
	From	31/12/2015	to	30/6/2016	19,86%	12,21%	0,615
	From	31/12/2015	to	30/9/2016	-0,75%	14,92%	-0,001
	From	31/12/2015	to	31/12/2016	6,01%	13,70%	2,278
	From	31/12/2016	to	31/3/2017	2,28%	9,77%	4,285
	From	31/12/2016	to	30/6/2017	13,06%	8,41%	0,644
	From	31/12/2016	to	30/9/2017	10,05%	7,61%	0,758
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	16,91%	7,21%	0,426
	From	31/12/2017	to	31/3/2018	-0,94%	6,70%	-0,001
	From	31/12/2017	to	30/6/2018	-0,95%	7,13%	-0,001
	From	31/12/2017	to	30/9/2018	-3,92%	6,83%	-0,003
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	-7,07%	7,09%	-0,005
	From	31/12/2018	to	31/3/2019	7,14%	4,50%	0,630
	From	31/12/2018	to	30/6/2019	17,27%	6,24%	0,361
	From	31/12/2018	to	30/9/2019	20,33%	6,59%	0,324
	From	31/12/2018	to	31/12/2019	22,33%	6,21%	0,278
	From	31/12/2019	to	31/3/2020	-12,65%	25,32%	-0,032
	From	31/12/2019	to	30/6/2020	-7,66%	19,66%	-0,015
	From	31/12/2019	to	30/9/2020	-7,78%	16,41%	-0,013
	From	31/12/2019	to	31/12/2020	0,77%	15,09%	19,546
	From	31/12/2020	to	31/3/2021	1,58%	5,80%	3,684
	From	31/12/2020	to	30/6/2021	2,82%	5,13%	1,820
	From	31/12/2020	to	30/9/2021	2,22%	5,04%	2,271
	From	31/12/2020	to	31/12/2021	2,33%	4,98%	2,136
	From	31/12/2021	to	31/3/2022	-2,96%	9,53%	-0,003
	From	31/12/2021	to	30/6/2022	-7,78%	8,68%	-0,007
	From	31/12/2021	to	30/9/2022	-10,22%	7,83%	-0,008
	From	31/12/2021	to	31/12/2022	-4,85%	7,37%	-0,004
	From	31/12/2022	to	31/3/2023	5,10%	5,81%	1,139
	From	31/12/2022	to	30/6/2023	12,92%	5,76%	0,446
	From	31/12/2022	to	30/9/2023	10,38%	5,78%	0,557

Αντίστοιχη εικόνα παρουσιάζεται όσον αφορά τον δείκτη αναφοράς του χαρτοφυλακίου. Παρατηρείται ότι η σχέση κινδύνου/απόδοσης του χαρτοφυλακίου βρίσκεται σε ελαφρώς αποτελεσματικότερα επίπεδα από την αντίστοιχη του δείκτη αναφοράς.

(α2) Με βάση την ημερομηνία αναφοράς ελήφθησαν τα ακόλουθα για ετήσιες περιόδους:

Period:	From		to		Performance	Standard Deviation	Daily	Annualised
							Var (99%) last 1 yr % of total assets	Var (99%) last 1 yr % of total assets
	From	31/3/2015	to	31/3/2016	 -5,48%	26,83%		
	From	30/6/2015	to	30/6/2016	 5,67%	23,25%		
	From	30/9/2015	to	30/9/2016	 -2,91%	16,59%		
	From	31/12/2015	to	31/12/2016	 5,06%	16,93%		
	From	31/3/2016	to	31/3/2017	 13,62%	15,37%	-2,35%	-37,38%
	From	30/6/2016	to	30/6/2017	 30,23%	10,40%	-2,18%	-34,59%
	From	30/9/2016	to	30/9/2017	 25,33%	10,07%	-1,63%	-25,83%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	 26,76%	8,93%	-1,46%	-23,16%
	From	31/3/2017	to	31/3/2018	 22,33%	8,21%	-1,02%	-16,24%
	From	30/6/2017	to	30/6/2018	 7,82%	8,17%	-1,10%	-17,53%
	From	30/9/2017	to	30/9/2018	 8,85%	8,14%	-1,18%	-18,76%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	 -4,36%	7,65%	-1,22%	-19,36%
	From	31/3/2018	to	31/3/2019	 3,89%	6,73%	-1,33%	-21,16%
	From	30/6/2018	to	30/6/2019	 14,62%	6,92%	-1,70%	-26,97%
	From	30/9/2018	to	30/9/2019	 22,72%	7,80%	-1,65%	-26,19%
	From	31/12/2018	to	31/12/2019	 25,78%	7,61%	-0,91%	-14,51%
	From	31/3/2019	to	31/3/2020	 3,44%	12,62%	-3,10%	-49,23%
	From	30/6/2019	to	30/6/2020	 -1,86%	12,06%	-3,60%	-57,07%
	From	30/9/2019	to	30/9/2020	 -5,54%	11,24%	-4,24%	-67,24%
	From	31/12/2019	to	31/12/2020	 2,48%	11,66%	-5,40%	-85,78%
	From	31/3/2020	to	31/3/2021	 19,53%	6,17%	-1,51%	-23,93%
	From	30/6/2020	to	30/6/2021	 16,52%	6,08%	-1,24%	-19,68%
	From	30/9/2020	to	30/9/2021	 14,41%	6,19%	-1,09%	-17,23%
	From	31/12/2020	to	31/12/2021	 5,56%	5,41%	-1,24%	-19,61%
	From	31/3/2021	to	31/3/2022	 -0,91%	7,27%	-1,42%	-22,60%
	From	30/6/2021	to	30/6/2022	 -8,92%	7,66%	-1,26%	-20,03%
	From	30/9/2021	to	30/9/2022	 -9,87%	7,71%	-1,26%	-19,99%
	From	31/12/2021	to	31/12/2022	 -6,52%	7,63%	-1,85%	-29,38%
	From	31/3/2022	to	31/3/2023	 2,09%	6,40%	-1,32%	-21,02%
	From	30/6/2022	to	30/6/2023	 17,61%	5,88%	-1,23%	-19,59%
	From	30/9/2022	to	30/9/2023	 17,62%	6,23%	-1,03%	-16,38%

Από τον ανωτέρω πίνακα, διαφαίνεται μία σταθεροποίηση της αξίας σε κίνδυνο τις τελευταίες ετήσιες περιόδους έναντι π.χ. των αντίστοιχων που έληγαν το έτος 2020.

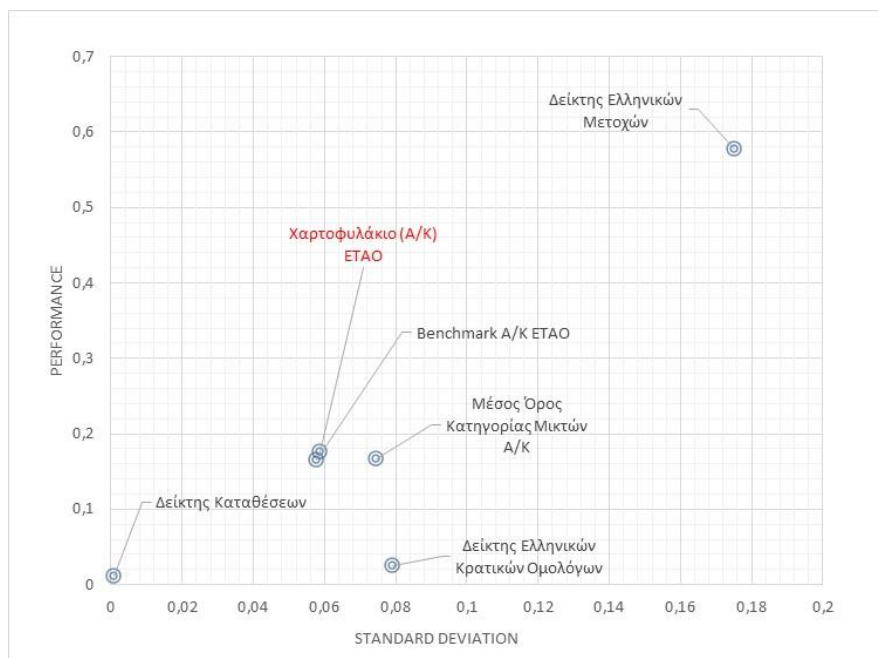
Τα αντίστοιχα ποσά για τον δείκτη αναφοράς (benchmark) του χαρτοφυλακίου έχουν ως ακολούθως:

Period:					Benchmark	Standard Deviation	Daily	Annual
							Var (99%) last 1 yr	Var (99%) last 1 yr
					Performance		% of total assets	% of total assets
	From	31/3/2015	to	31/3/2016	3,66%	23,10%		
	From	30/6/2015	to	30/6/2016	5,72%	19,97%		
	From	30/9/2015	to	30/9/2016	-1,08%	13,88%		
	From	31/12/2015	to	31/12/2016	6,01%	13,70%		
	From	31/3/2016	to	31/3/2017	11,06%	11,47%	-2,01%	-31,87%
	From	30/6/2016	to	30/6/2017	22,42%	8,09%	-1,47%	-23,29%
	From	30/9/2016	to	30/9/2017	17,55%	7,98%	-1,47%	-23,28%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	16,91%	7,21%	-1,25%	-19,89%
	From	31/3/2017	to	31/3/2018	13,23%	6,29%	-0,99%	-15,68%
	From	30/6/2017	to	30/6/2018	2,42%	6,47%	-1,01%	-16,10%
	From	30/9/2017	to	30/9/2018	2,07%	6,63%	-1,01%	-16,05%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	-7,07%	7,09%	-1,01%	-16,05%
	From	31/3/2018	to	31/3/2019	0,50%	6,72%	-1,25%	-19,80%
	From	30/6/2018	to	30/6/2019	10,02%	6,79%	-1,08%	-17,22%
	From	30/9/2018	to	30/9/2019	16,38%	6,99%	-1,50%	-23,85%
	From	31/12/2018	to	31/12/2019	22,33%	6,21%	-1,04%	-16,59%
	From	31/3/2019	to	31/3/2020	-0,26%	13,99%	-4,54%	-72,11%
	From	30/6/2019	to	30/6/2020	-3,67%	14,53%	-4,54%	-72,11%
	From	30/9/2019	to	30/9/2020	-6,24%	14,45%	-4,54%	-72,11%
	From	31/12/2019	to	31/12/2020	0,77%	15,09%	-4,54%	-72,11%
	From	31/3/2020	to	31/3/2021	17,18%	8,39%	-1,30%	-20,69%
	From	30/6/2020	to	30/6/2021	12,20%	6,96%	-1,23%	-19,53%
	From	30/9/2020	to	30/9/2021	11,70%	6,65%	-1,19%	-18,96%
	From	31/12/2020	to	31/12/2021	2,33%	4,98%	-1,10%	-17,49%
	From	31/3/2021	to	31/3/2022	-2,24%	6,21%	-1,18%	-18,76%
	From	30/6/2021	to	30/6/2022	-8,21%	7,01%	-1,59%	-25,21%
	From	30/9/2021	to	30/9/2022	-10,12%	7,20%	-1,61%	-25,57%
	From	31/12/2021	to	31/12/2022	-4,85%	7,37%	-1,66%	-26,28%
	From	31/3/2022	to	31/3/2023	3,05%	6,41%	-1,27%	-20,15%
	From	30/6/2022	to	30/6/2023	16,50%	5,79%	-0,94%	-14,87%
	From	30/9/2022	to	30/9/2023	16,98%	5,71%	-0,85%	-13,47%

Από τα ανωτέρω, διαφαίνεται ότι σε όρους VaR, το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του κλάδου υστερεί έναντι του χαρτοφυλακίου του δείκτη αναφοράς (benchmark) κατά την τελευταία ετήσια περίοδο (ομοίως ισχύει και σε όρους τυπικής απόκλισης).

Παρακάτω παρουσιάζεται η αποτελεσματικότητα του χαρτοφυλακίου του Ταμείου για την τελευταία ετήσια περίοδο (με βάση την ημερομηνία αναφοράς), σε σχέση με τα επιμέρους χαρτοφυλάκια του δείκτη αναφοράς, όπως επίσης και του μέσου όρου μικτών A/K της αγοράς (πηγή: Hellenic Fund and Asset Management Association Database), με βάση στοιχεία όπως εστάλησαν από τον διαχειριστή επενδύσεων:

	Performance	St Dev	CV
	(last 1yr, daily)		
Δείκτης Ελληνικών Μετοχών	52,5%	17,3%	33%
Δείκτης Ελληνικών Κρατικών Ομολόγων	6,5%	7,4%	114%
Δείκτης Καταθέσεων	1,9%	0,1%	5%
Μέσος Όρος Κατηγορίας Μικτών Α/Κ	16,5%	7,3%	44%
Χαρτοφυλάκιο (Α/Κ) ΕΤΑΟ	17,6%	6,2%	35%
Benchmark Α/Κ ΕΤΑΟ	17,0%	5,7%	34%

Από τα ανωτέρω διαφαίνεται η περιορισμένη επικινδυνότητα (ως απεικονίζεται από το συγκεκριμένο μέτρο κινδύνου) του χαρτοφυλακίου του Ταμείου ομοίως με τα αντίστοιχα χαρτοφυλάκια αναφοράς, αλλά και η σχεδόν ίδια αποτελεσματικότητα έναντι του δείκτη αναφοράς. Επισημαίνεται επιπλέον η σημαντική μείωση της αποτελεσματικότητας του δείκτη των Ελληνικών Κρατικών Ομολόγων.

(α3) Όσον αφορά stress tests του χαρτοφυλακίου, εστάλησαν τα ακόλουθα:

Stress Results													
Product	Position	Unstressed Valuation	ASE down 10% P&L (%)	bid/ask P&L (%)	Corona Virus P&L (%)	CST-01 P&L (%)	Debt Ceiling Crisis and Downgrade in 2011 P&L (%)	Euro_Curve +0,1% P&L (%)	Euro down 10% vs USD P&L (%)	Global Bond Crisis 2014-15 P&L (%)	Global Stock Crisis 2014-15 P&L (%)	Greek Bond Crisis 2015 P&L (%)	Greece Financial Crisis in 2010 P&L (%)
Portfolio Code: 30 Fund Portfolio Name: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΜΙΚΤΟ													
Day: 1		20.984.228,72	-3,39%	0,00%	-20,49%	-0,15%	-10,12%	0,36%	1,48%	1,51%	6,20%	-22,07%	-1,37%

Stress Results													
Product	Position	Unstressed Valuation	Italian_Sov_+0,5% P&L (%)	Lehman Brothers Bankruptcy P&L (%)	MMFR Max Bid/Ask P&L (%)	SBWMEU1L+0,25% P&L (%)	SBWMEU1L-0,25% P&L (%)	Spanish_Sov_+0,5% P&L (%)	SPX 500 down 10% P&L (%)	SXSP down 10% P&L (%)	Global Balanced FoF Crisis P&L (%)	USD_Curve +0,2% P&L (%)	USD down 10% P&L (%)
Portfolio Code: 30 Fund Portfolio Name: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΜΙΚΤΟ													
Day: 1		20.984.228,72	-0,62%	-7,88%	-0,47%	1,42%	-1,42%	0,49%	-0,83%	-2,30%	-22,94%	0,54%	-1,48%

Με βάση τα ανωτέρω ακραία σενάρια, σημειώνεται ένα εύρος τιμών από -22,94% (Global Balanced FoF Crisis) έως +6,20% (Global Stock Crisis 2014-15), με απλό μ.ο. μεταξύ των διαφόρων σεναρίων ίσο με -

4,48%. Μεταξύ άλλων, από τα ακραία σενάρια που αφορούν την Ελλάδα (π.χ. Greek Bond Crisis 2015, Greek_Bond_Crisis_MMFR) διαφαίνεται η σημαντική έκθεση του χαρτοφυλακίου στον κίνδυνο της χώρας.

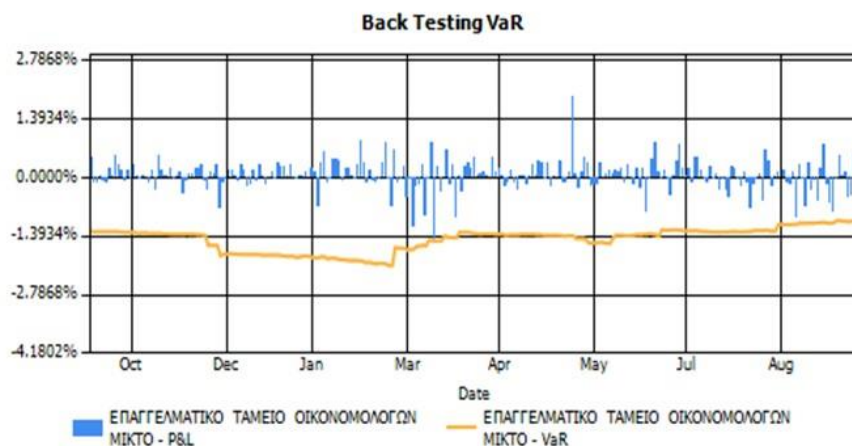
(α4) Παρατίθενται κατωτέρω πληροφορίες που αφορούν την κατανομή του χαρτοφυλακίου κατά την ημερομηνία αναφοράς, με βάση στοιχεία όπως εστάλησαν από τον διαχειριστή επενδύσεων:

30/9/2023	
ASSET ALLOCATION	
Ομόλογα	53,73%
Μετοχές	35,10%
Μέσα Χρηματαγοράς	6,68%
Διαθέσιμα	4,49%
SECTOR ALLOCATION (EQUITY PART)	
Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	8,13%
Βιομηχανικά Προϊόντα & Υπηρεσίες	7,27%
Μη Κυκλικά Καταναλωτικά Αγαθά	6,10%
Ενέργεια	0,56%
Κυκλικά Καταναλωτικά Αγαθά	6,58%
Τεχνολογία	1,72%
Τηλεπικοινωνίες	1,14%
Κοινής Ωφέλειας	3,60%
TOP 5 EQUITY HOLDINGS	
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ Α.Ε.	3,77%
COCA-COLA HBC AG	3,65%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε.	3,17%
JUMBO ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	2,55%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS Α.Ε.	2,47%
TOP 5 BOND HOLDINGS	
ΟΕΔ 05/02/2021-18/06/2031	3,42%
ΟΕΔ 05/04/2023-15/06/2028	3,42%
ΟΕΔ 24/01/2023-15/06/2033	3,39%
ΟΕΔ 5/12/2017-30/1/2028	3,32%
MYTILINEOS FINANCIAL PARTNERS SA 29/11/19-1/12/2024	3,31%

(α5) (α) Επικύρωση VaR με βάση την ιστορική εμπειρία (VaR back-testing) (β) Έλεγχος υπέρβασης ανώτατου ορίου σχετικού VaR:

Με βάση στοιχεία που εστάλησαν από τη διεύθυνση διαχείρισης κινδύνων του διαχειριστή επενδύσεων, διενεργήθηκαν οι σχετικοί (α) και (β) ανωτέρω έλεγχοι για το χρονικό διάστημα του τελευταίου έτους της ημερομηνίας αναφοράς (δηλ. από 03/10/2022 έως 29/09/2023, ήτοι 251 παρατηρήσεις). Σύμφωνα με τα στοιχεία που εστάλησαν, σημειώθηκαν: (α) 1 εξαίρεση (β) καμία υπέρβαση.

Ειδικά για το (α), παρατίθεται κατωτέρω η σχετική γραφική παράσταση του ελέγχου:

(5) ESG Score χαρτοφυλακίου

Ο διαχειριστής επενδύσεων, σύμφωνα με την ESG επενδυτική πολιτική του, αξιολογεί τους Κινδύνους Βιωσιμότητας υπολογίζοντας μία σειρά από δείκτες, μεταξύ άλλων, το «ESG Score» των χαρτοφυλακίων, χρησιμοποιώντας εξειδικευμένες βάσεις δεδομένων και πηγές πληροφόρησης, ενώ όπου απαιτείται συντάσσει δικές του εσωτερικές αξιολογήσεις που βασίζονται στη διαρκή παρακολούθηση των ποιοτικών και ποσοτικών θεμελιωδών στοιχείων των εταιρειών/εκδοτών, αλλά και στην ενεργό συμμετοχή του στις γενικές συνελεύσεις των εταιρειών εκδοτών. Οι βαθμολογίες ESG που χρησιμοποιούνται έχουν σχεδιαστεί για να μετρούν διαφανώς και αντικειμενικά τη σχετική απόδοση, τη δέσμευση και την αποτελεσματικότητα ESG μιας εταιρείας, με βάση τα στοιχεία που αναφέρονται από την εταιρεία, καλύπτοντας 10 κύριους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών, της καινοτομίας περιβαλλοντικών προϊόντων, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των μετόχων και άλλους. Στην Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Βιωσιμότητας του διαχειριστή επενδύσεων περιγράφονται αναλυτικά τα όρια διάθεσης ανάληψης κινδύνου (risk appetite) σε επίπεδο τίτλου και χαρτοφυλακίου, ενώ ταυτόχρονα καθορίζονται σχετικά όρια σημαντικότητας (materiality thresholds). Πιθανές παραβιάσεις του risk appetite και materiality threshold οδηγούν σε διαδικασίες κλιμάκωσης, οι οποίες δύναται να οδηγούν και σε αποεπένδυση.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη Sustainability Risk Report κατά την ημερομηνία αναφοράς που εστάλει από τον διαχειριστή επενδύσεων, το ESG score του χ/φ συνταξιοδοτικών παροχών του Ταμείου ανέρχεται σε 70,48, έχοντας την ακόλουθη ESG κατανομή σε έκθεση:

Brown: 0.8%

Not Brown: 89.8%

Cash: 4.5%

NR: 4.9%

(β) Κλάδος Αλληλοβοηθείας:

(β1) Με βάση την ημερομηνία αναφοράς ελήφθησαν τα ακόλουθα για τις ετήσιες περιόδους:

							Daily	Annualised
					Performance	St.Deviation	Var (99%) last 1 yr	Daily Var (99%) last 1 yr
							% of total assets	% of total assets
Period:	From	30/9/2016	to	30/9/2017	3,77%	1,36%	0,32%	5,08%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	5,54%	1,55%	0,33%	5,24%
	From	31/3/2017	to	31/3/2018	4,69%	1,48%	0,24%	3,81%
	From	30/6/2017	to	30/6/2018	3,40%	1,74%	0,03%	0,48%
	From	30/9/2017	to	30/9/2018	3,32%	1,71%	0,03%	0,48%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	0,64%	1,34%	0,05%	0,79%
	From	31/3/2018	to	31/3/2019	0,79%	1,10%	0,05%	0,79%
	From	30/6/2018	to	30/6/2019	0,61%	0,11%	0,03%	0,48%
	From	30/9/2018	to	30/9/2019	0,60%	0,10%	0,02%	0,32%
	From	31/12/2018	to	31/12/2019	0,55%	0,08%	0,02%	0,32%
	From	31/3/2019	to	31/3/2020	0,24%	0,08%	0,10%	1,59%
	From	30/6/2019	to	30/6/2020	0,18%	0,12%	0,08%	1,27%
	From	30/9/2019	to	30/9/2020	0,16%	0,12%	0,09%	1,43%
	From	31/12/2019	to	31/12/2020	0,09%	0,12%	0,08%	1,24%
	From	31/3/2020	to	31/3/2021	0,13%	0,11%	0,04%	0,60%
	From	30/6/2020	to	30/6/2021	0,01%	0,06%	0,02%	0,25%
	From	30/9/2020	to	30/9/2021	-0,13%	0,05%	0,02%	0,28%
	From	31/12/2020	to	31/12/2021	-0,17%	0,05%	0,02%	0,28%
	From	31/3/2021	to	31/3/2022	-0,30%	0,07%	0,03%	0,51%
	From	30/6/2021	to	30/6/2022	-0,52%	0,14%	0,04%	0,70%
	From	30/9/2021	to	30/9/2022	-0,52%	0,16%	0,07%	1,10%
	From	31/12/2021	to	31/12/2022	-0,28%	0,17%	0,06%	0,90%
	From	31/3/2022	to	31/3/2023	0,11%	0,21%	0,06%	0,90%
	From	30/6/2022	to	30/6/2023	0,90%	0,21%	0,03%	0,50%
	From	30/9/2022	to	30/9/2023	1,61%	0,22%	0,05%	0,79%

Τα αντίστοιχα ποσοστά του δείκτη αναφοράς (benchmark) έχουν ως ακολούθως:

					Performance	St.Deviation
Period:	From	30/9/2016	to	30/9/2017	-0,46%	0,02%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	-0,47%	0,02%
	From	31/3/2017	to	31/3/2018	-0,48%	0,02%
	From	30/6/2017	to	30/6/2018	-0,48%	0,02%
	From	30/9/2017	to	30/9/2018	-0,47%	0,02%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	-0,47%	0,02%
	From	31/3/2018	to	31/3/2019	-0,47%	0,02%
	From	30/6/2018	to	30/6/2019	-0,46%	0,02%
	From	30/9/2018	to	30/9/2019	-0,47%	0,02%
	From	31/12/2018	to	31/12/2019	-0,48%	0,02%
	From	31/3/2019	to	31/3/2020	-0,49%	0,02%
	From	30/6/2019	to	30/6/2020	-0,51%	0,02%
	From	30/9/2019	to	30/9/2020	-0,55%	0,02%
	From	31/12/2019	to	31/12/2020	-0,57%	0,02%
	From	31/3/2020	to	31/3/2021	-0,59%	0,02%
	From	30/6/2020	to	30/6/2021	-0,62%	0,02%
	From	30/9/2020	to	30/9/2021	-0,62%	0,02%
	From	31/12/2020	to	31/12/2021	-0,63%	0,02%
	From	31/3/2021	to	31/3/2022	-0,65%	0,02%
	From	30/6/2021	to	30/6/2022	-0,63%	0,02%
	From	30/9/2021	to	30/9/2022	-0,51%	0,03%
	From	31/12/2021	to	31/12/2022	-0,03%	0,06%
	From	31/3/2022	to	31/3/2023	0,70%	0,08%
	From	30/6/2022	to	30/6/2023	1,63%	0,10%
	From	30/9/2022	to	30/9/2023	2,59%	0,11%

(β2) Με βάση την ημερομηνία αναφοράς ελήφθησαν τα ακόλουθα για το τρέχον οικονομικό έτος (ΥΤΔ):

					Performance	Annual St Dev (daily data)
Period:	From	31/12/2016	to	30/9/2017	2,70%	1,37%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	5,54%	1,55%
	From	31/12/2017	to	31/3/2018	0,05%	1,56%
	From	31/12/2017	to	30/6/2018	0,42%	1,90%
	From	31/12/2017	to	30/9/2018	0,53%	1,54%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	0,64%	1,34%
	From	31/12/2018	to	31/3/2019	0,22%	0,12%
	From	31/12/2018	to	30/6/2019	0,39%	0,10%
	From	31/12/2018	to	30/9/2019	0,49%	0,09%
	From	31/12/2018	to	31/12/2019	0,55%	0,08%
	From	31/12/2019	to	31/3/2020	-0,09%	0,12%
	From	31/12/2019	to	30/6/2020	0,03%	0,16%
	From	31/12/2019	to	30/9/2020	0,10%	0,14%
	From	31/12/2019	to	31/12/2020	0,09%	0,12%
	From	31/12/2020	to	31/3/2021	-0,05%	0,07%
	From	31/12/2020	to	30/6/2021	-0,05%	0,06%
	From	31/12/2020	to	30/9/2021	-0,12%	0,06%
	From	31/12/2020	to	31/12/2021	-0,17%	0,05%
	From	31/12/2021	to	31/3/2022	-0,18%	0,12%
	From	31/12/2021	to	30/6/2022	-0,41%	0,19%
	From	31/12/2021	to	30/9/2022	-0,47%	0,18%
	From	31/12/2021	to	31/12/2022	-0,28%	0,17%
	From	31/12/2022	to	31/3/2023	0,21%	0,26%
	From	31/12/2022	to	30/6/2023	0,77%	0,25%
	From	31/12/2022	to	30/9/2023	1,42%	0,24%

Αντίστοιχα μεγέθη για τον δείκτη αναφοράς (benchmark) του χαρτοφυλακίου έχουν ως ακολούθως:

					Performance	Annual St Dev
Period:	From	31/12/2016	to	30/9/2017	-0,35%	0,02%
	From	31/12/2016	to	31/12/2017	-0,47%	0,02%
	From	31/12/2017	to	31/3/2018	-0,12%	0,02%
	From	31/12/2017	to	30/6/2018	-0,24%	0,02%
	From	31/12/2017	to	30/9/2018	-0,35%	0,02%
	From	31/12/2017	to	31/12/2018	-0,47%	0,02%
	From	31/12/2018	to	31/3/2019	-0,11%	0,02%
	From	31/12/2018	to	30/6/2019	-0,23%	0,02%
	From	31/12/2018	to	30/9/2019	-0,35%	0,02%
	From	31/12/2018	to	31/12/2019	-0,48%	0,02%
	From	31/12/2019	to	31/3/2020	-0,13%	0,02%
	From	31/12/2019	to	30/6/2020	-0,25%	0,02%
	From	31/12/2019	to	30/9/2020	-0,42%	0,02%
	From	31/12/2019	to	31/12/2020	-0,57%	0,02%
	From	31/12/2020	to	31/3/2021	-0,15%	0,02%
	From	31/12/2020	to	30/6/2021	-0,31%	0,02%
	From	31/12/2020	to	30/9/2021	-0,46%	0,02%
	From	31/12/2020	to	31/12/2021	-0,63%	0,02%
	From	31/12/2021	to	31/3/2022	-0,16%	0,02%
	From	31/12/2021	to	30/6/2022	-0,31%	0,02%
	From	31/12/2021	to	30/9/2022	-0,34%	0,03%
	From	31/12/2021	to	31/12/2022	-0,03%	0,06%
	From	31/12/2022	to	31/3/2023	0,56%	0,08%
	From	31/12/2022	to	30/6/2023	1,34%	0,10%
	From	31/12/2022	to	30/9/2023	2,27%	0,11%

(β3) Όσον αφορά stress tests του χαρτοφυλακίου, εστάλησαν τα ακόλουθα:

Stress Results															
Product	Position	Unstressed Valuation	ASE down 10% P&L (%)	bid/ask P&L (%)	Corona Virus P&L (%)	CST-01 P&L (%)	Debt Ceiling Crisis and Downgrade in 2011 P&L (%)	Euro_Curve +0,1% P&L (%)	Euro down 10% vs USD P&L (%)	Global Bond Crisis 2014-15 P&L (%)	Global Stock Crisis 2014-15 P&L (%)	Greek Bond Crisis 2015 P&L (%)	Greece Financial Crisis in 2010 P&L (%)	Greek_Bond_Crisis_MMFR P&L (%)	Greek_Sov_+0,5% P&L (%)
Portfolio Code: 647 Portfolio Name: E.T.A.O. 647															
Day: 1		499.753,43	0,00%	0,00%	-0,21%	-0,27%	-0,42%	-0,04%	0,00%	-0,20%	1,81%	-1,93%	2,15%	-1,93%	-0,19%

Stress Results															
Product	Position	Unstressed Valuation	Italian_Sov_+0,5% P&L (%)	Lehman Brothers Bankruptcy P&L (%)	MMFR Max Bid/Ask P&L (%)	SBWMEU1+0,25% P&L (%)	SBWMEU1-0,25% P&L (%)	Spanish_Sov_+0,5% P&L (%)	SPX 500 down 10% P&L (%)	SX5P down 10% P&L (%)	Global Balanced FoF Crisis P&L (%)	USD_Curve +0,2% P&L (%)	USD down 10% P&L (%)		
Portfolio Code: 647 Portfolio Name: E.T.A.O. 647															
Day: 1		499.753,43	0,00%	0,39%	-0,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,71%	0,00%	0,00%		

Με βάση τα ανωτέρω ακραία σενάρια, σημειώνεται ένα εύρος τιμών από -1,93% (Greek Bond Crisis 2015, Greek_Bond_Crisis_MMFR) έως +2,15% (Greece Financial Crisis in 2010), με απλό μ.ο. μεταξύ των διαφόρων σεναρίων ίσο με -0,07%.

Από τα ανωτέρω διαφαίνεται το συντηρητικό προφίλ του κλάδου αλληλοβοηθείας και η συγκριτικά με τον δείκτη αναφοράς (benchmark) ελαφρώς υποδεέστερη απόδοση. Επισημαίνεται ότι ο κλάδος Αλληλοβοηθείας επενδύει κατά 79% σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια ελληνικού δημοσίου, κατά 15%

σε καταθέσεις και κατά 6% σε Α/Κ διαχείρισης διαθεσίμων (πηγή: μητρώο ασφαλιστικής τοποθέτησης κατά την ημερομηνία αναφοράς).

Β) Κίνδυνοι εξόδων

Για την επιμέτρηση και παρακολούθηση της επικινδυνότητας τα έξοδα να υπερβούν τα ίδια κεφάλαια του Ταμείου, η αρμόδια εταιρία για την οργανωτική υποστήριξη του Ταμείου αποστέλλει ανά τρίμηνο στον υπεύθυνο διαχείρισης κινδύνων την συνολική πορεία των δαπανών έναντι των εσόδων. Σε περίπτωση που το τελικό ισοζύγιο, λαμβάνοντας υπόψη και τα αρχικά αποθεματικά της περιόδου, είναι αρνητικό για περισσότερα από έξι τρίμηνα, το Δ.Σ. διερευνά τη δυνατότητα εκπόνησης αναλογιστικής μελέτης με στόχο την εξισορρόπηση των λειτουργικών εισροών και εκροών.

Με βάση την ημερομηνία αναφοράς, ελήφθησαν τα ακόλουθα (όλα τα ποσά σε €):

						(έναντι προηγούμενου έτους)	
	Έσοδα	Έξοδα	Αποτέλεσμα Χρήσης	Ίδια Κεφάλαια	Δείκτης Κάλυψης Εξόδων	% μεταβολή εσόδων	% μεταβολή εξόδων
31/12/2016				36.604			
31/3/2017	28.039	4.490	23.548	60.153			
30/6/2017	39.805	10.759	29.046	65.650			
30/9/2017	49.595	30.973	18.622	55.226			
31/12/2017	58.792	47.365	11.427	48.031	1,01		
31/3/2018	31.945	8.484	23.461	71.492		13,9%	88,9%
30/6/2018	47.397	26.430	20.967	68.998		19,1%	145,7%
30/9/2018	56.149	31.890	24.260	72.291		13,2%	3,0%
31/12/2018	65.962	50.614	15.348	63.379	1,25	12,2%	6,9%
31/3/2019	25.128	14.178	10.950	74.329		-21,3%	67,1%
30/6/2019	42.759	30.711	12.049	75.428		-9,8%	16,2%
30/9/2019	53.936	36.349	17.587	80.966		-3,9%	14,0%
31/12/2019	66.084	54.966	11.117	74.496	1,36	0,2%	8,6%
31/3/2020	26.646	2.977	23.669	98.166		6,0%	-79,0%
30/6/2020	47.590	20.083	27.507	102.003		11,3%	-34,6%
30/9/2020	60.291	25.555	34.736	109.233		11,8%	-29,7%
31/12/2020	75.092	43.695	31.397	105.893	2,42	13,6%	-20,5%
31/3/2021	33.493	4.250	29.244	135.137		25,7%	42,8%
30/6/2021	51.848	21.105	30.743	136.636		8,9%	5,1%
30/9/2021	64.498	28.875	35.623	141.517		7,0%	13,0%
31/12/2021	78.950	46.866	32.084	137.977	2,94	5,1%	7,3%
31/3/2022	32.281	3.024	29.257	167.234		-3,6%	-28,8%
30/6/2022	52.010	23.459	28.551	166.529		0,3%	11,2%
30/9/2022	65.405	28.264	37.140	175.118		1,4%	-2,1%
31/12/2022	80.127	56.546	23.580	161.558	2,86	1,5%	20,7%
31/3/2023	36.226	4.240	31.986	193.544		12,2%	40,2%
30/6/2023	57.194	25.551	31.644	193.201		10,0%	8,9%
30/9/2023	70.851	33.888	36.963	198.521	3,51	8,3%	19,9%

Κατά την 31/12/2022 τα συσσωρευμένα Ίδια Κεφάλαια ανέρχονται σε 2,86 φορές τα ετήσια έξοδα της χρήσης, όταν ο αντίστοιχος δείκτης κατά την 31/12/2021 ήταν 2,94 και κατά την 31/12/2020 ήταν 2,42. Κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο αντίστοιχος δείκτης ανέρχεται σε 3,51 φορές λαμβάνοντας υπόψη τα ετήσια έξοδα του προηγούμενου έτους του έτους αναφοράς. Ας σημειωθεί ότι τα έξοδα του έτους αναφοράς έχουν εμφανίσει αύξηση 19,9% έναντι της αντίστοιχης ημερομηνίας αναφοράς του προηγούμενου έτους, όταν τα αντίστοιχα έσοδα του έτους αναφοράς εμφάνισαν αύξηση 8,3% (έναντι της αντίστοιχης ημερομηνίας αναφοράς του προηγούμενου έτους).

Επιπροσθέτως, το Ταμείο σχηματίζει βάσει της Υ.Α. Αριθμ. Φ.51220/26386/2007/14-05-2021 περιθώριο φερεγγυότητας το οποίο κατά την 31/12/2022 υπερκαλύπτεται από τα ίδια κεφάλαια κατά 11,21 φορές.

Γ) Κίνδυνοι Μελών

Ειδικά για τον κίνδυνο μελών, δεδομένου ότι απαιτούνται μεγάλες χρονικές περίοδοι για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων όσον αφορά στα δημογραφικά δεδομένα, η επιμέτρηση και παρακολούθηση των πληθυσμιακών μετακινήσεων των ασφαλισμένων μελών του Ταμείου λαμβάνει χώρα ετησίως (31/12), εντός της αναλογιστικής μελέτης του Ταμείου. Με βάση τα πορίσματα της τελευταίας αναλογιστικής έκθεσης με ημερομηνία αναφοράς 31/12/2022, ο ασφαλισμένος πληθυσμός του Ταμείου αυξήθηκε κατά 2,6%. Επισημαίνεται ότι το Ταμείο θα πρέπει να δώσει προσοχή στις αναμενόμενες εκροές του κλάδου εφάπαξ, καθώς ένα σημαντικό ποσοστό των ασφαλισμένων του μελών έχει ήδη, κατά την 31/12/2022, θεμελιώσει μία από τις καταστατικές διατάξεις του άρθρου 30, το οποίο αντιστοιχεί σε σημαντικό ποσοστό των συσσωρευμένων ατομικών τους λογαριασμών.

Επιπροσθέτως, ελήφθησαν οι συνολικές εισπράξεις επί των εισφορών κατά την ημερομηνία αναφοράς και ελέγχτηκε η μεταβολή τους έναντι της αντίστοιχης ημερομηνίας ένα έτος πριν. Παρατηρείται με βάση τα στοιχεία που εστάλησαν, μία αύξηση της τάξης του 6.3% (πηγή: πίνακας εισφορών/εισπράξεων Ταμείου).

Δ) Λοιποί Κίνδυνοι

Λειτουργικοί Κίνδυνοι

Το Ταμείο στο πλαίσιο της προκαθορισμένης στρατηγικής του δεν επιδιώκει να αναλάβει Λειτουργικό Κίνδυνο, αλλά δέχεται ότι ο Λειτουργικός Κίνδυνος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα της αποτυχίας των συστημάτων, των εσωτερικών διαδικασιών ή των ανθρώπων.

Ο ορισμός του Λειτουργικού Κινδύνου περιλαμβάνει επίσης κινδύνους που προέρχονται από:

- ηλεκτρονικές δραστηριότητες,
- εξωτερική ανάθεση υπηρεσιών (Outsourcing),
- θέματα εποπτικής και κανονιστικής συμμόρφωσης,
- θέματα επιχειρησιακής συνέχειας,
- κινδύνους πληροφοριακών συστημάτων και ασφάλειας πληροφοριών (cyber risk),
- εκτέλεση έργων και δραστηριότητες συμμόρφωσης.

Οι ζημίες που προκύπτουν από Λειτουργικούς Κινδύνους καταγράφονται με συνέπεια και να αναλύονται βάσει των εννοιών της αιτίας, του γεγονότος και της επίπτωσης.

Τα Γεγονότα Λειτουργικού Κινδύνου, ανεξαρτήτως ποσού ζημιάς, συλλέγονται και καταγράφονται σε βάση δεδομένων και κατηγοριοποιούνται ανάλογα με την αιτία, την κατηγορία κινδύνου- γεγονότος και την επίπτωση.

Για τη συλλογή των δεδομένων ζημιάς Λειτουργικού Κινδύνου δημιουργείται φόρμα αναφορών γεγονότων ζημιών Λειτουργικού Κινδύνου όταν αυτό απαιτηθεί.

Σε δεύτερο στάδιο η Μονάδα Διαχείρισης κινδύνων είναι υπεύθυνη να καθορίσει τη σημαντικότητα κάθε γεγονότος βάσει του ύψους της ζημιάς και της πιθανότητα εμφάνισης ενώ σε συνεργασία με τις Επιχειρησιακές Διευθύνσεις είναι υπεύθυνη να προτείνει ενέργειες αντιμετώπισης.

Δεδομένου:

(α) του μεγέθους και των αναγκών (ως απορρέουν από τη φύση) του Ταμείου,

(β) του γεγονότος ότι η λειτουργική υποστήριξη του Ταμείου εξυπηρετείται από εξειδικευμένο προς τούτο εξωτερικό πάροχο,

δεν έχει προκύψει κάποια ζημία με σημαντικότητα που να έχει καταγραφεί και αναφερθεί στην κατηγορία του Λειτουργικού Κινδύνου κατά την ημερομηνία αναφοράς. Σ/ε κάθε περίπτωση, ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται για την ευρύτερη κατηγορία του cyber risk και της προστασίας προσωπικών δεδομένων των μελών του Ταμείου.

Επισημαίνεται ότι το Ταμείο θα πρέπει να συμμορφώνεται με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Δεδομένων που έχει τεθεί σε εφαρμογή από 25/05/2018 με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2016/679. Σε κάθε πάντως περίπτωση, ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται για την ευρύτερη κατηγορία του cyber/IT risk και της προστασίας προσωπικών δεδομένων των μελών του Ταμείου. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται η αξιολόγηση της ψηφιακής ασφάλειας του Ταμείου από εξειδικευμένους παρόχους.

Σημειώνεται τέλος ότι κατά την ημερομηνία εκπόνησης της παρούσης, η πλέον πρόσφατη έκθεση εσωτερικού ελέγχου του Ταμείου αφορούσε το έτος 2023 και συγκεκριμένα της περιόδου 01/07-30/09/2023). Με βάση τη σχετική, διενεργήθηκαν έλεγχοι επί των παροχών εφάπαξ και αλληλοβοηθείας, λογιστικών συμφωνιών, δαπανών, μισθοδοσίας, συμμόρφωσης με κανονισμούς καθώς και έγκαιρης υποβολής εκθέσεων διαχείρισης κινδύνων. Επί των ανωτέρω δεν προέκυψαν ευρήματα.

Ασφαλιστικοί Κίνδυνοι

Δεδομένου ότι το Ταμείο διατηρεί περιθώριο φερεγγυότητας στον κλάδο συμπληρωματικών παροχών Αλληλοβοηθείας, η επιμέτρηση και παρακολούθηση των αποζημιώσεων του κλάδου λαμβάνει χώρα ετησίως, εντός της αναλογιστικής μελέτης. Επισημαίνεται ότι ο αναλογιστής αντλεί σχετικά στοιχεία από τα ηλεκτρονικά αρχεία του Ταμείου. Σε κάθε περίπτωση ορίζεται ότι η αρμόδια εταιρία για την οργανωτική υποστήριξη του Ταμείου ενημερώνει τον υπεύθυνο διαχείρισης κινδύνων την χρονική στιγμή κατά την οποία οι συσσωρευμένες αποζημιώσεις του κλάδου της τρέχουσας οικονομικής χρήσης υπερβούν το ήμισυ των συσσωρευμένων αποθεμάτων του κλάδου στο τέλος της προηγούμενης οικονομικής χρήσης (κάτι για το οποίο δεν έχει υπάρξει ενημέρωση κατά την ημερομηνία σύνταξης της παρούσης). Σε μία τέτοια περίπτωση, το Δ.Σ. διερευνά τη δυνατότητα εκπόνησης αναλογιστικής μελέτης με στόχο την λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του κλάδου.

Σημειώνεται ότι κατά την 31/12/2022, το Ταμείο υπερκάλυπτε το αναγκαίο περιθώριο φερεγγυότητας του κλάδου συμπληρωματικών παροχών αλληλοβοηθείας κατά 25,88 φορές.

Ε) Παράρτημα Επεξηγήσεων Τεχνικών Όρων Επενδυτικών Κινδύνων

- Σύμφωνα με την επικρατούσα θεωρία επενδύσεων, όσο μεγαλύτερο κίνδυνο ενέχει μια επένδυση, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η ανταμοιβή υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση θα είναι επιτυχής.
- Υπάρχουν πολλοί τρόποι αξιολόγησης του επενδυτικού κινδύνου. Στην παρούσα έκθεση χρησιμοποιείται η εξέταση της μεταβλητότητας, της αξίας σε κίνδυνο και των τεστ αντοχής.
- Μεταβλητότητα, διακύμανση ή Var: πρόκειται για την αναμενόμενη τιμή της τετραγωνικής απόκλισης της τυχαίας μεταβλητής από τη μέση τιμή. Ένας τίτλος θεωρείται ότι χαρακτηρίζεται από υψηλότερο επίπεδο μεταβλητότητας όταν η αξία του μπορεί να μεταβληθεί δραματικά σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- Η τυπική απόκλιση (standard deviation) μιας τυχαίας μεταβλητής είναι η τετραγωνική ρίζα της διακύμανσης της(ή αλλιώς διασποράς). Μια χαμηλή τυπική απόκλιση υποδηλώνει ότι τα σημεία των δεδομένων τείνουν να είναι κοντά στο μέσο όρο (ή αναμενόμενη τιμή) του συνόλου, ενώ μία υψηλή τυπική απόκλιση υποδεικνύει ότι τα στοιχεία απλώνονται πάνω από ένα ευρύτερο φάσμα των τιμών.
- Όπου CV στην παρούσα, θεωρείται δείκτης που συσχετίζει την τυπική απόκλιση με την απόδοση. Για θετικές αποδόσεις, μικρότερος δείκτης (θετικός και εγγύτερος δηλ. του μηδενός) θεωρείται αποτελεσματικότερος σε όρους απόδοσης/κινδύνου. Για αρνητικές αποδόσεις ο δείκτης δεν φέρει αξιόπιστη πληροφόρηση. Παραταύτα, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι υψηλότερος δείκτης (αρνητικός και εγγύτερος δηλ. του μηδενός) θεωρείται αποτελεσματικότερος σε όρους απόδοσης/κινδύνου μόνο στην περίπτωση ίδιων αρνητικών αποδόσεων.
- Αξία σε κίνδυνο (Value at risk ή VaR): πρόκειται για μέτρηση που δηλώνει πώς η αξία στην αγορά ενός περιουσιακού στοιχείου (ή χαρτοφυλακίου) είναι πιθανόν να μειωθεί στη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου υπό συγκεκριμένες συνθήκες.
- Τεστ αντοχής (stress tests): πρόκειται για προσομοιώσεις μελλοντικών οικονομικών γεγονότων, που μοντελοποιούν αντίξοα οικονομικά σενάρια (worst-case scenarios), σχεδιασμένα για να αξιολογήσουν τη συμπεριφορά ενός χαρτοφυλακίου υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες.
- Επικύρωση VaR με βάση την ιστορική εμπειρία (VaR back-testing): πρόκειται για στατιστικό μεθοδολογικό πλαίσιο το οποίο επικυρώνει ότι οι πραγματικές ζημιές που εμπειρικά παρατηρούνται βρίσκονται εντός των ορίων που καθορίζει το εκτιμώμενο VaR. Επιτυγχάνεται συγκρίνοντας την ιστορία των προβλέψεων των μέτρων VaR με τις αντίστοιχες αποδόσεις του χαρτοφυλακίου.